

Video posnetki brez pravnih zagat

Matija Šuklje

CC Attribution 2.5 Slovenia

Vsebina

- avtorska pravica
- problemi
 - civilnopravni
 - kazenskopravni
- rešitve
 - teoretične
 - praktične

Avtorska pravica

moralne pravice

- prva objava
- priznanje avtorstva
- spoštovanje dela
- skesanja

materialne pravice

- telesna uporaba
(npr. reprodukcija)
- netelesna uporaba
(npr. priobčitev)
- spreminjanje
- distribuiranje
- ⋮

Problem: civilno pravo

- pravica reproduciranja (ZASP 23. člen);
- pravica distribuiranja (ZASP 24. člen);
- pravica javnega predvajanja s fonogrami in videogrami (ZASP 28. člen);
- pravica javnega prikazovanja (ZASP 29. člen);
- pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja (ZASP 32. člen);
- pravica dajanja na voljo javnosti (ZASP 32.a člen);
- pravica predelave (ZASP 33. člen);
- pravica avdiovizualne priredbe (ZASP 104. člen);
- civilna odškodninska tožba (OZ 179. člen idr.).

Problem: kazensko pravo

- kršitev moralnih avtorskih pravic (KZ-1 147. člen);
 - denarna kazen oz. zapor do 6 mesecev/1 leta
- kršitev materialnih avtorskih pravic (KZ-1 148. člen);
 - zapor do 3/5/8 let
- kršitev avtorski sorodnih pravic (KZ-1 149. člen).
 - zapor do 3/5/8 let

Ocena problema

kazensko pravo

- moralnih pravic
 - lahko pride v poštev
- materialnih pravic
 - verjetno ne pride v poštev

civilno pravo

- zelo možna odškodninska tožba

Rešitve

- privolitev avtorja
- zakonita licenca (ZASP 47. člen)
- prosta uporaba (ZASP 49., 51., 52., 53. člen)
- javna domena
- proste licence

Privolitev avtorja

Za uporabo potrebujete dovoljenje (z vsemi detajli):

- avtorja

oz. pogosto

- kolektivne organizacije (npr. SAZAS) ali založbe

Zakonita licenca

- ni potreben prenos avtorske pravice
- primerno nadomestilo
- ne pride v poštev
 - niso čitanke oz. učbeniki za pouk
 - (samo za: fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, uporabne umetnosti, industrijskega oblikovanja in kartografije)

Prosta uporaba

- ni potreben prenos avtorske pravice
- ni potrebno nadomestilo

Prosta uporaba

- Pouk → ne
 - izvajanje med neposrednim poukom;
 - izvajanje na brezplačnih šolskih slovesnostih, če izvajalci ne prejmejo plačila;
 - predvajanje RTV šolskih oddaj po šolskem TV ali radiu.
- Citati → včasih
 - če je namen citiranje (t.j. ponazoritev, soočenje, napotitev)
- Nebistvena pritiklina → verjetno ne
- Proste predelave → izjemoma
 - parodije, karikature

Javna domena

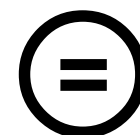
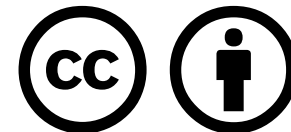
- Ko zapade avtorska pravica, pride delo v javno domeno.
- Takrat je na voljo vsem v kakršno koli uporabo.
- Problem: avtorska pravica se je vedno le podaljševala.
 - na začetku: 14 let po stvaritvi
 - trenutno: celo življenje + 70 let po smrti

Proste licence

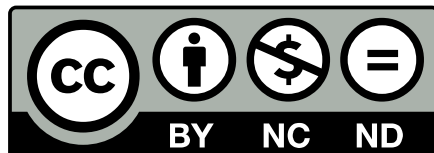
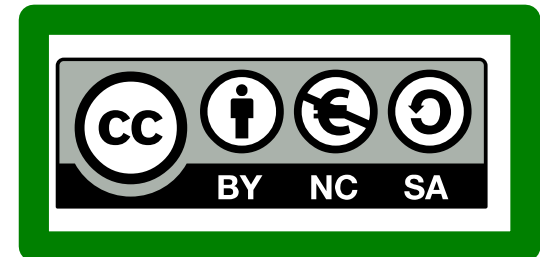
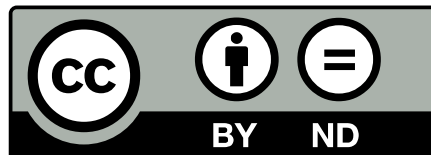
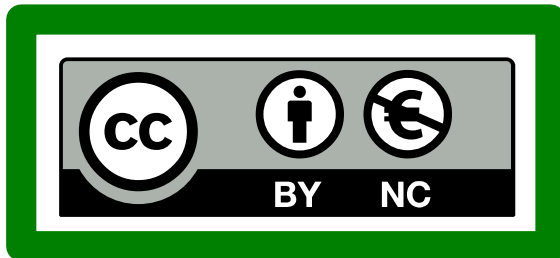
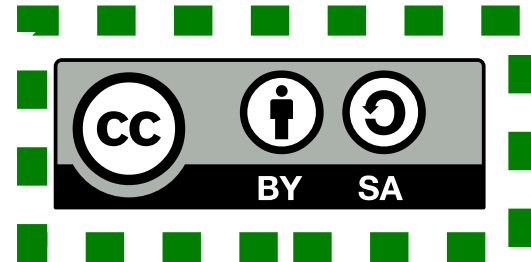
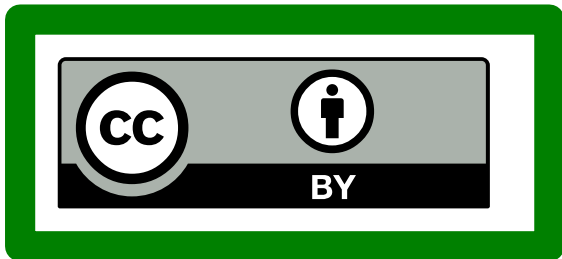
- že vnaprej dajejo potrebna dovoljenja za uporabo
- ni potrebno kontaktirati avtorja
- npr. Creative Commons licence, FDL, GPL, LGPL, Free Art License, MIT, ...
- <http://freedomdefined.org/Definition>

Creative Commons

- vedno je potrebno navesti avtorja
- drugi, izbirni pogoji:
 - brez predelav
 - ne pride v poštev tu (lahko pa za predvajanje)
 - nekomercialno
 - lahko če ni dobička ali nagrade za vaše delo
 - pod enakimi pogoji
 - če bo vaše delo pod isto/enako licenco

Creative Commons

Rešitve

- zakonita licenca → ne
- prosta uporaba → odvisno
- privolitev avtorja → lahko
- proste licence → lahko
- javna domena → lahko

Kje je prosta glasba?

- prosta glasba
 - Jamendo: <http://jamendo.com>
 - Aaahh records: <http://www.aaahh-records.net/>
 - BlocSonic: <http://blocsonic.com/>
 - Sonic Squirrel: <http://sonicsquirrel.net/>
 - Free Music Archive: <http://freemusicarchive.org/>
 - Laridae: <http://laridae.at/>
 - Severed Fifth: <http://www.severedfifth.com/>
- prosti zvoki in efekti
 - Free Sound: <http://www.freesound.org/>

Kje ostale proste vsebine?

- grafični material
 - Open Clip Art Library: <http://openclipart.org/>
 - Open Font Library: <http://openfontlibrary.org/>
 - Libre Graphics Magazine: <http://libregraphicsmag.com>
- splošno
 - Europeana: <http://www.europeana.eu/portal/>
 - the Internet Archive: <http://www.archive.org/>
 - Public Library of Science: <http://www.plos.org/>
 - Wikipedia : <http://www.wikipedia.org/>
 - CC iskalnik: <http://search.creativecommons.org/>

Avtorstvo

vedno je potrebno navesti avtorja
(in vir)!

Hvala za pozornost

vprašanja?

Matija Šuklje

matija@suklje.name

<http://matija.suklje.name>